

CONTROL AS A MOTIVE FOR FORMING PROFESSIONAL SKILLS AND COMPETENCIES DURING THE CLINICAL PRACTICE OF OBSTETRICIAN STUDENTS⁴

Chief Assist. Prof. Yoana Lukanova, PhD

Department of Health Care

University of Ruse

Tel.: +359 885047644

E-mail: tshristova@uni-ruse.bg

***Abstract:** The clinical way of thinking of every future obstetrician is of extreme importance for dealing with occurred study problems during clinical practice. Since day one in the practice and study rooms of the Faculty of Social Health and Health Care with the assistance of the health care teachers, begins the acquiring of competencies and clinical way of thinking. The teachers have the best interest to increase this competence in obstetrician students, so that they can help the patients correctly without doing any harm. In order for the students to provide qualified and correct health care to the patients, it is necessary for the students to have formed for themselves professional skills and competencies, so that they can manage with excellence with the problem in a certain situation.*

***Keywords:** control, competencies, clinical practice, students, midwives, education, evaluation*

***JEL Codes:** L10, L11*

ВЪВЕДЕНИЕ

Клиничното мислене във всяка бъдеща акушерка е от изключително важно значение за справяне с учебните проблеми, възникнали по време на обучението на клинична практика. Контролът може да се осъществи по време на работа, обикновено докато практическата задача се изпълнява, неофициално, по време на тематичното занятие, само върху един студент или контрол на цялата група. Когато студентите работят на различни места, може да се използва посредник – член на медицинския персонал в клиничната база – акушерка наставник или лекар. За съжаление студентите не винаги получават определения минимум. Причините могат да са с широк обхват и да се коренят в самите студенти (нежелание и незаинтересованост), в персонала – неангажираност и негативно отношение към обучаващите се, в преподавателя – недостатъчен опит, в пациентите – страх и недоверие, в липсата на информационни ресурси, социални проблеми - като неосигуряване на разбиране и подкрепа, претовареност с работа, липса на екипност, липса на правила и договореност между Университета и Болницата.

ИЗЛОЖЕНИЕ

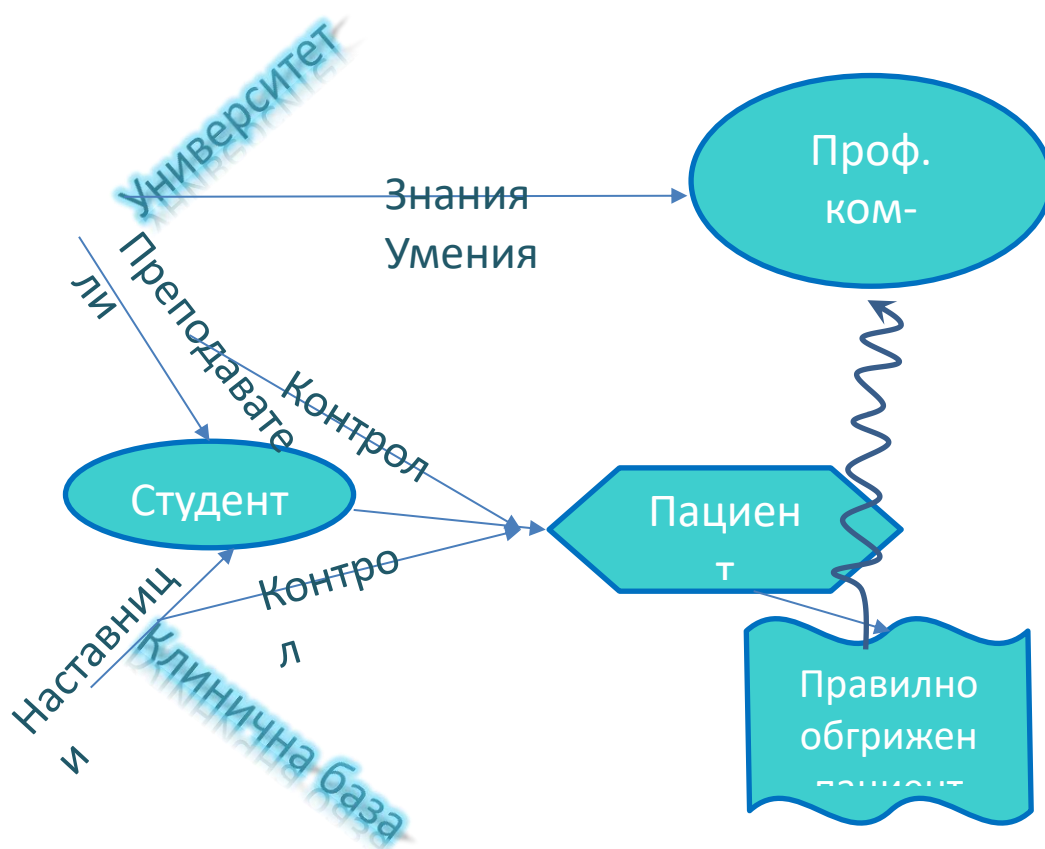
С. Килминстър и Б. Джоли (Kilminster, S., B. Jolly, 2000) очертават изключително важното значение на клиничната практика и контрола на студентите по време на тяхното университетско образование. Те намират, че „надзорът” по време на клиничното обучение на студентите е изключително значим. В настоящото изследване се приема тезата, че асистентът по здравни грижи осъществява обучителна, управленска и надзорна-контролираща функция. Обратната връзка между студентите и преподавателя е от съществено значение и трябва да бъде ясна. Важно е студентът да има контрол и да бъде въведен, да знае за контролния процес. Нагласите на обучаващите се към контрола трябва да бъдат изследвани, така че да се предложат такива контролни процедури, приемливи за студента и неносещи риск за пациента.

Всички изследователи се обединяват около схващането, че клиничното практическо обучение трябва да се извършва под контрол, осъществяван от преподавателя и наставника и

---

⁴ The paper is presented in November 13, 2020 at the Online scientific conference RU & SU'20 in the Health Care section with the original title in Bulgarian: КОНТРОЛЪТ КАТО МОТИВ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИ УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ ПО ВРЕМЕ НА КЛИНИЧНА ПРАКТИКА НА СТУДЕНТИТЕ АКУШЕРКИ.

да гарантира безопасността на пациента, като същевременно се формира професионална компетентност и насърчава професионалното развитие на студента.

Фигура 1 Модел на контрол на студентите по време на обучението им по клинична практика

Някои автори предлагат процесът на контрол да има правила, да бъде непрекъснат и гъвкав, да има цели, отчетност и непрекъсната връзка с ръководствата на Университета и Клиничната база (Kingsbury, S., 1994).

Други учени настояват за това, че съдържанието на контрола трябва да обхваща клиничното лечение, обучение и изследователска дейност, управление и наставничество, дори междуличностните отношения и личните компетенции на всеки член на обучаващия екип (Robertson, JR., Dean, A., 1997).

Във висшето образование оценката играе важна роля, която включва насърчаване на студенти чрез обратна връзка, както и предоставянето на текуща и крайна оценка. Съществуват множество начини за оценяване на студентите и това разнообразие се превръща в начини за оценяване на практиката на студентите-акушерки.

Много университети във Великобритания използват т. нар. „тристранна оценка“ в учебния план при обучението на акушерки. Тя се използва за оценяване на практиката на студентите (Holland, K., 2014).

Тристранната оценка има три основни цели:

- Образователна – студентите-акушерки да придобият умения за вземане на комплексни решения, да имат мотивация за учене и придобиване на професионална компетентност. Присъствието на лектора по време на клинична практика е важно не само за образованието на студентите, но също така и за продължаващото обучение на наставниците и на тях самите. С физическото си присъствие лекторите придобиват реална представа за действителността във

всекидневната практика.

- Формална – институциите за висше образование трябва да имат „строги политики и практики на оценяване”, с които се измерва работата на студентите.

- Социална – увеличеното присъствие на лекторите по време на клиничната практика би било от полза в обучението на студентите. Това спомага за премахване на бариерите между студент-лектор и по този начин да се подобри партньорството между теория и практика, а също и подходът към студентите (McSharry, E., McGloin, H., et al., 2010).

Документирани са и други начини и практики на оценяване:

- оценяване на клиничната практика чрез показатели на ефективността (Edwards, A., 2012);

- оценяване от портфолио от лектори (Smith, J., 2007);

- тристранна среща на студенти, лектори и наставници (Chenery-Morris, S., 2010).

Тристранната среща се провежда в присъствието на студент, клиничен наставник и лектор (Doughty, R., Harris, T., et al., 2007). Срещите се насрочват по ред причини и присъствието на лектора е от особено важно значение.

ИЗВОДИ

Присъствието на лекторите на тристранните оценки е ефективно за подобряване истинността и надеждността на оценката. Също така оказват подкрепа по време на дискусиите и спомагат за процеса на оценяване. Присъствието на лекторите по време на клинична практика за всеки един вид обучение, свързано със здравеопазването, подкрепя развитието на студента и наставника му.

Безспорен е фактът, че контролът върху учебния процес има ефект и върху резултатите на пациентите. Грижата за пациента страда, когато студентите са без надзор, въпреки че някои студенти твърдят, че без надзор трупат повече опит. Липсата на контрол може да доведе до прилагане на по-ниски стандарти за грижа, тъй като студентът не се научава на правилна грижа по време на практика, ако не е контролиран.

REFERENCES

Chenery-Morris, S. (2010). Grading students' midwifery practice from three perspectives. *The Practising Midwife*, p. 28-30.

Doughty, R., T. Harris et al. (2007). Tripartite assessment of learners during practice placements in midwifery pre-registration programmes. *Education and Training*, p. 227-235.

Edwards, A. (2012). Grading practice: an evaluation one year on. *Nurse Education Today*, p. 627-629.

Holland, K. (2014). *Nurse Education in practice*, p. 570.

Kilminster, S. M., B. C. Jolly. (2000). Effective supervision in clinical practice settings: a literature review, *Papers from the 9th Cambridge Conference*, Blackwell Science Ltd *MEDICAL EDUCATION*, p. 827-840.

Kingsbury S, M. Allsopp. (1994). Direct consultant supervision of higher trainees: Child and adolescent psychiatry. *PsychiatrBull*.

McSharry, E., H. McGloin et al. (2010). The role of the nurse lecturer in clinical practice in the Republic of Ireland. *Nurse Education in Practice* 10, p. 189-195.

Robertson, J. R., A. Dean. (1997). General professional training: consultant supervision of trainees. *Adv Psychol*, p. 47-51.

Smith, J. (2007). Assessing and grading students' clinical practice: midwives' lived experience. *Evidence Based Midwifery*, p. 112-118.